

1. Samenvatting voorstel

De veiligheidsregio's ervaren als gevolg van interne en externe ontwikkelingen problemen bij het inkopen en afhandelen van de ongevallenverzekering. Via landelijke samenwerking is hier een antwoord op gevonden in de vorm van oprichting van en deelname aan een Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's. Hiermee krijgen de veiligheidsregio's een professionele organisatie in de vorm van gezamenlijk expertisebureau dat ondersteuning biedt bij de afhandeling van ongevallen en de gezamenlijke inkoop van een ongevallenverzekering.

Het Algemeen Bestuur VRHM wordt gevraagd een voorgenomen besluit te nemen tot oprichting van en deelname aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's. En het ontwerpbesluit aan te bieden aan de raden van de inliggende gemeenten om hun eventuele wensen en bedenkingen ten aanzien van de oprichting en deelname aan de stichting risicobeheer veiligheidsregio's kenbaar te maken op basis van artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Definitieve vaststelling van het besluit is voorzien in de openbare vergadering van het Algemeen Bestuur VRHM van 17 februari 2022.

2. Algemeen

Onderwerp:	Deelname Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's	Opgesteld door:	VRHM Strategie en Beleid B. Achten
		Afgestemd met:	E. Breider
Voorstel t.b.v. vergadering:	Algemeen Bestuur	Datum	18 november 2021
Agendapunt:	11.	Bijlage(n):	3
Portefeuille:	H. Lenferink (DB) H. Zuidijk (VD)	Status:	Besluitvormend
Vervolgtraject besluitvorming:	Dagelijks Bestuur Algemeen Bestuur	Datum:	10 februari 2022 17 februari 2022

3. Besluit

Het Algemeen Bestuur besluit:

1. een voorgenomen besluit te nemen tot oprichting van en deelname aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's, conform het ontwerpbesluit VRHM deelname Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's;
2. het ontwerpbesluit aan de raden van de deelnemende gemeenten te zenden en hen in de gelegenheid te stellen hun wensen en bedenkingen voor 1 februari 2022 ter kennis van het algemeen bestuur te brengen, conform artikel 31a, lid 2 Wet gemeenschappelijke regelingen.
3. na afloop van deze wensen- en bedenkingenprocedure de formele besluitvorming af te ronden middels schriftelijke besluitvorming.

4. Toelichting op het besluit

Aanleiding

De veiligheidsregio's ervaren als gevolg van interne en externe ontwikkelingen problemen bij het inkopen en afhandelen van de ongevallenverzekering:

- de dekking van de ongevallenverzekering sluit niet in alle gevallen (meer) aan bij de verwachting die zowel de veiligheidsregio als de medewerker hebben;
- de verzekeringsmarkt 'verhardt', wat inhoudt dat het aantal aanbieders afneemt, premies stijgen en voorwaarden versoberd worden met als gevolg dat de verzekeraarbaarheid onder druk komt te staan;
- de verzekeringsfunctie binnen de veiligheidsregio's is veelal kwetsbaar ingevuld door 'eenpitters' met beperkte formatie en beperkte kennis en ervaring.

Om invulling te geven aan deze uitdagingen is de RCDV het Project Risicomanagement & Verzekeringen gestart om via landelijke samenwerking, antwoord te vinden op bovenstaande ontwikkeling. Kort gezegd is het de bedoeling om:

- landelijk te komen tot één set van aanspraken bij dienstongevallen;
- het collectief inkopen van één ongevallenverzekering (voor verzekerbare aanspraken);
- een waarborgfonds op te richten om een oplossing te bieden voor (in ieder geval) de niet-verzekerbare aanspraken;
- het oprichten van een (landelijk) expertisebureau dat kan adviseren en bemiddelen;
- het aangaan van strategische samenwerkingsverbanden, w.o. met de VNG.

Voor de oprichting van het expertisebureau is een privaatrechtelijke rechtspersoon vereist vanwege wet- en regelgeving over het adviseren en bemiddelen rondom verzekeringen. In de vergadering van het Veiligheidsberaad van 4 oktober 2021 is, mede op advies van de Bestuurlijke Adviescommissie Brandweer, het principebesluit genomen tot oprichting van de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's.

Met de oprichting en deelname aan de op te richten stichting hebben de veiligheidsregio's een gezamenlijk expertisebureau waarmee zij collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en de schades kunnen afwikkelen. Op termijn kunnen ook andersoortige risico's door dit expertisebureau worden opgepakt en vindt ook de schadebehandeling centraal plaats. Hiermee ontstaat een professionele organisatie die invulling geeft aan het risicobeheer van de veiligheidsregio's. Het expertisebureau risicobeheer heeft bovendien samenwerkingsverbanden afgesloten met soortgelijke organisaties, zoals VNG Risicobeheer en Verzekeringsbedrijf Groot Amsterdam om het initiatief waar mogelijk te versterken. Deelname aan het expertisebureau risicobeheer is vrijwillig.

Het Algemeen Bestuur van de veiligheidsregio Hollands Midden is bevoegd tot het oprichten van een stichting indien de gemeenschappelijke regeling in deze mogelijkheid voorziet en dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht te zijn voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang.

De raden van de inliggende gemeenten worden op basis van artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen in de gelegenheid gesteld om hun eventuele wensen en bedenkingen ten aanzien van de oprichting en deelname aan de stichting risicobeheer veiligheidsregio's kenbaar te maken middels bijgevoegde brief (bijlage 3) en ontwerpbesluit (bijlage 2). Zij hebben hiervoor 6 weken de tijd na toezending van de brief.

5. Aandachtspunten / risico's

Algemeen

Bij het oprichten van de stichting wordt ook rekening gehouden met het bestuur van het nog op te richten waarborgfonds. Dit fonds, dat eveneens een (separate) stichting dient te zijn, beoogt een financieringsoplossing te zijn voor in ieder geval niet-verzekerbare risico's. Naar verwachting is een voorstel hierover in de eerste helft van 2022 gereed, waarna ook voor dit fonds een voorstel voor een soortgelijke procedure volgt.

Het is niet mogelijk om de oprichting van beide stichtingen tegelijkertijd voor te leggen, als gevolg van de beperkte tijd die resteert tot aan de einddatum van de lopende ongevallenverzekeringen van de veiligheidsregio's. Aangezien voor het invullen van het expertisebureau risicobeheer een aantal extra stappen moet worden gezet, zoals de aanvraag van een vergunning bij de AFM en het bemensen van deze organisatie, is ervoor gekozen om eerst te komen tot de oprichting van het expertisebureau. De formele oprichting van de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's volgt zo spoedig mogelijk.

Financieel

De kosten worden verdeeld op basis van hoofdelijke omslag. Naar verwachting bedragen de kosten circa € 22.500 incl. btw per veiligheidsregio per jaar. Te zijner tijd wordt in relatie tot onder meer de oprichting van het waarborgfonds (vanaf 2024) opnieuw gekeken naar de verdeelsleutel voor de jaren 2024 en verder.

Personeel

De omvang van het expertisebureau beperkt zich in de jaren 2022-2023 tot circa 2,5 fte. Voorlopig wordt het expertisebureau bij één van de regio's ondergebracht. Voor fase 2 (vanaf 2024) wordt, in afstemming met de vakraad Bedrijfsvoering, opnieuw naar de positionering gekeken. Onderbrenging bij het IFV wordt daarbij eveneens onderzocht.

De VRHM heeft geen 'dedicated' formatie voor (ongevallen)verzekeringen. Het is een taak die bij verschillende functionarissen binnen de organisatie is belegd, zoals de leidinggevende, de afdeling POC en de afdeling Financiën bij vergoedingen.

6. Implementatie en communicatie

Na behandeling in de vergadering van het Algemeen Bestuur VRHM worden de gemeenteraden in de gelegenheid gesteld om hun wensen en bedenkingen over de oprichting van en deelname aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's kenbaar te maken.

Op 10 februari 2022 brengt het Dagelijks Bestuur VRHM een advies uit over het oprichten van de stichting, met inachtneming van eventuele wensen en bedenkingen van de gemeenteraden. Afhankelijk van de uitkomst kan het Algemeen Bestuur VRHM op 17 februari 2022 een definitief besluit nemen.

Streven is om het traject van besluitvorming door alle veiligheidsregio's uiterlijk op 1 april 2022 afgerond te hebben.

De formele oprichting van de stichting volgt na afronding van de besluitvorming.

7. Bijlagen

1. Brief van voorzitter VB aan voorzitters VR over Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's.

2. Bijlage – ontwerpbesluit VRHM deelname Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's.
3. Bijlage – brief aan gemeenteraden over wensen en bedenkingen Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's.

8. Historie besluitvorming

Dagelijks Bestuur VRHM 4 november 2021.

Algemeen bestuur veiligheidsregio
T.a.v. de voorzitter

Doorkiesnummer
026-3552400
Inlichtingen bij
M. Luijten, P. Stevens
Vertrouwelijkheid
vertrouwelijk
Ons kenmerk
V027-2021

Datum 14 oktober 2021
Onderwerp Oprichting stichting risicobeheer veiligheidsregio's

Geachte voorzitter, beste collega,

Op 4 oktober jl. heeft het Veiligheidsberaad het principebesluit genomen tot oprichting van de *stichting expertisebureau risicobeheer en verzekeringen veiligheidsregio's* (hierna: expertisebureau risicobeheer), die de veiligheidsregio's adviseert op het thema risicobeheer in relatie tot ongevallen en schade en voor de veiligheidsregio's in ieder geval ongevallenverzekeringen inkoopt.

Op basis hiervan verzoek ik u om binnen uw eigen veiligheidsregio op basis van artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen de raden van de inliggende gemeenten eerst in de gelegenheid te stellen om hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken ten aanzien van de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang van deelname aan deze stichting. Daartoe kunt u gebruik maken van bijgevoegde modelbrief. Als er wensen en bedenkingen geuit worden, dan kunt u voor de beantwoording desgewenst ondersteuning vragen van het project risicomangement en verzekeringen van de RCDV. Mochten er vanuit de gemeenteraden in uw regio wensen en bedenkingen komen die om debat vragen in het Veiligheidsberaad, dan verzoek ik u om dat uiterlijk op 1 april 2022 aan mij kenbaar te maken, zodat dit kan worden geagendeerd voor de vergadering van het Veiligheidsberaad op 1 juli 2022.

Verder verzoek ik u onder verwijzing naar artikel 31a, lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen om er – voor zover dit nog niet het geval is – in te voorzien dat het algemeen bestuur van uw veiligheidsregio kan besluiten tot deelneming in een stichting.

Onderstaand licht ik dit verzoek nader toe.

Aanleiding

Ten tijde van de regionalisering van de brandweer zijn de aanspraken bij ongevallen, zoals die golden bij de gemeentelijke en regionale brandweren, via nieuwe verzekeringspolis samen gevoegd. Hierbij is veelal geen bewuste afweging gemaakt rondom aanspraken bij ongevallen.

Onder meer door versterkte onderlinge samenwerking van veiligheidsregio's op dit vlak, is een toenemend bewustzijn ontstaan over de aard en hoogte van aanspraken van

medewerkers als gevolg van ongevallen tijdens het werk. In de loop van de tijd bleek dat de dekking van de ongevallenverzekering niet in alle gevallen (meer) aansloot bij de verwachting die zowel de veiligheidsregio als ook de medewerker hadden. Veelal spitst zich dit toe op de vraag of aan alle elementen van ongevalsdefinitie is voldaan, terwijl de medewerker evident letsel heeft opgelopen tijdens zijn werk. Daarnaast is sprake van een 'verharding' van de verzekeringsmarkt, hetgeen inhoudt dat het aantal aanbieders afneemt, premies stijgen en voorwaarden versoberd worden. De verzekeraarbaarheid komt hierdoor onder druk te staan.

Dit alles heeft bijgedragen aan de gedachte dat verzekeren 'slechts' een van de mogelijke opties is om financiële risico's als gevolg van schade bij ongevallen op te vangen. In feite is daarmee de stap gezet van verzekeringsdenken naar risicodenken. Ook is de stap gezet van verzekeringsdenken naar het denken in aanspraken: niet de verzekering, maar de aanspraak zou leidend moeten zijn voor de medewerker.

Daarnaast is gebleken dat de verzekeringsfunctie binnen de veiligheidsregio's veelal kwetsbaar is ingevuld door 'eenpitters' met beperkte formatie en beperkte kennis en ervaring. Door onderling samen te werken en verbindingen te leggen met externe expertise in bestuurlijke context, kan deze kwetsbaarheid worden verminderd.

Aanpak

Om invulling te geven aan deze uitdagingen is door de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV) het project risicomanagement en verzekeringen gestart, om via landelijke samenwerking antwoord te vinden op bovenstaande ontwikkeling. Kort gezegd is het doel om:

- > landelijk te komen tot één set van aanspraken bij dienstongevallen;
- > collectief één ongevallenverzekering in te kopen (voor verzekerbare aanspraken);
- > een waarborgfonds op te richten om een oplossing te bieden voor (in ieder geval) de niet-verzekerbare aanspraken;
- > een landelijk expertisebureau op te richten dat kan adviseren en bemiddelen;
- > strategische samenwerkingsverbanden aan te gaan, waaronder met de VNG.

De stap die nu wordt gezet is het komen tot een stichting, als aangewezen rechtsvorm voor het expertisebureau risicobeheer.

Toekomstige situatie

De veiligheidsregio's hebben straks een gezamenlijk expertisebureau risicobeheer, waarmee zij collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en schades kunnen afwikkelen. Dit is een efficiency- en kwaliteitsslag. Het expertisebureau risicobeheer heeft bovendien samenwerkingsverbanden afgesloten met soortgelijke organisaties, zoals VNG Risicobeheer en Verzekeringsbedrijf Groot Amsterdam, om het initiatief waar mogelijk te versterken. Daarnaast levert dit initiatief op termijn ook besparing op door één gezamenlijke inkoop van de ongevallenverzekering en het collectief afhandelen en registreren van schades. Ook kunnen op termijn andersoortige risico's door dit expertisebureau worden opgepakt. Hiermee ontstaat een professionele organisatie die invulling geeft aan het

risicobeheer van de veiligheidsregio's. Deelname aan het expertisebureau risicobeheer is vrijwillig.

Rechtsvorm

Voor de activiteiten van het expertisebureau risicobeheer is een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) vereist. Dit vloeit voort uit wet- en regelgeving over het adviseren en bemiddelen rondom verzekeringen. Deze vergunningsplicht heeft tot gevolg dat het oprichten van een privaatrechtelijke rechtspersoon noodzakelijk is. Het is niet mogelijk om deze activiteiten onder te brengen bij een veiligheidsregio of een andere rechtspersoon.

Hier liggen drie overwegingen aan ten grondslag:

- > de verwachting van juridisch experts is dat de AFM niet akkoord gaat met het onderbrengen van deze activiteiten bij een rechtspersoon met andersoortige activiteiten;
- > samenvoegen van de activiteiten van het expertisebureau met de werkzaamheden van een veiligheidsregio leidt tot aansprakelijkheidsrisico's voor de veiligheidsregio's;
- > het expertisebureau is wettelijk verplicht om een beroepsaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten. Net als de AFM zal de beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar bedenkingen hebben bij het samenvoegen van activiteiten.

De aangewezen rechtsvorm voor deze samenwerking is een stichting. Dit sluit tevens aan op de rechtsvorm van het hierna nog op te richten waarborgfonds, dat is bedoeld voor het in gezamenlijkheid dragen van de niet-verzekerbare risico's. Dit heet 'verzekeren' en is daarmee een activiteit die een vergunning van De Nederlandse Bank (DNB) vereist. Voor het fonds kan echter een beroep worden gedaan op een vrijstelling van deze vergunningsplicht. Hierbij is het dan wel van belang dat geen sprake is van een winstoogmerk. Dat maakt dat gekozen moet worden tussen de rechtsvorm 'stichting' en de rechtsvorm 'onderlinge waarborgmaatschappij'. Dit laatste is een bijzondere verenigingsvorm. Gelet op de wens voor een lichte structuur, wordt voor het waarborgfonds een stichting beoogd. Om de activiteiten van het op te richten expertisebureau hierop te laten aansluiten, ligt een stichting eveneens voor de hand. Hiermee wordt geen zwaardere structuur opgetuigd dan strikt noodzakelijk is.

Vervolg

Op basis van het bovengenoemd principebesluit van het Veiligheidsberaad is de RCDV verzocht om de statuten van het expertisebureau op te stellen en het Veiligheidsberaad hierover te informeren. Bij het oprichten van de stichting wordt ook rekening gehouden met het bestuur van het nog op te richten waarborgfonds. Dit fonds, dat eveneens een (separate) stichting dient te zijn, beoogt een financieringsoplossing te zijn voor in ieder geval niet-verzekerbare risico's. Naar verwachting is een voorstel hierover in de eerste helft van 2022 gereed, waarna ook voor dit fonds een voorstel voor een soortgelijke procedure volgt.

Het is niet mogelijk om de oprichting van beide stichtingen tegelijkertijd voor te leggen, als gevolg van de beperkte tijd die resteert tot aan de einddatum van de lopende ongevallenverzekeringen van de veiligheidsregio's. Aangezien voor het invullen van het

expertisebureau risicobeheer een aantal extra stappen moet worden gezet, zoals de aanvraag van een vergunning bij de AFM en het bemensen van deze organisatie, is ervoor gekozen om eerst te komen tot de oprichting van het expertisebureau. De *formele* oprichting van de stichting risicobeheer volgt zo spoedig mogelijk.

Met vriendelijke groet,

Dhr. H.M.F. Bruls
Voorzitter Veiligheidsberaad

Het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Hollands Midden;

gelet op:

- Artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen;

overwegende:

- de veiligheidsregio's veelal problemen ervaren bij het inkopen van onder meer de ongevallenverzekering;
- de verzekeringsmarkt 'verhardt', hetgeen inhoudt dat het aantal aanbieders afneemt, premies stijgen en voorwaarden versoberd worden met als gevolg dat de verzekeraarbaarheid onder druk komt te staan;
- het verzekeren van financiële risico's geen schade voorkomt;
- de veiligheidsregio's in het kader van goedwerkgeverschap een gezamenlijke lijn willen hanteren bij de afhandeling van schades na ongevallen;
- het bovenstaande vraagt om een omslag 'van verzekeringsdenken naar risicodenken' en om een omslag 'van verzekeringsdenken naar het denken in aanspraken';
- de verzekeringsfunctie bij de veiligheidsregio's veelal kwetsbaar is georganiseerd;
- de veiligheidsregio's door samenwerking een beter antwoord kunnen bieden op deze interne en externe ontwikkelingen;
- het derhalve van bijzonder aangewezen belang is dat de veiligheidsregio's afspraken maken hoe hier invulling aan te geven;
- deze samenwerking vorm moet krijgen in een expertisebureau risicobeheer die de veiligheidsregio's adviseert rondom risicobeheer en bemiddelt en ondersteunt bij inkoop van in ieder geval (ongevallen)verzekeringen;
- de samenwerking naar verwachting behalve een kwaliteitsslag tevens een efficiëncyslag oplevert;
- er voor de oprichting van het expertisebureau een separate rechtspersoon vereist is omdat dit voortvloeit uit het wettelijk kader dat geldt voor het 'adviseren en bemiddelen' rondom verzekeringen;
- in de vergadering van het Veiligheidsberaad van 4 oktober 2021 het principebesluit is genomen om te komen tot de oprichting van een expertisebureau risicobeheer wetende dat;
  - o De aangewezen rechtsvorm een stichting is;
  - o Deze stichting een vergunning behoeft van de Autoriteit Financiële Markten (AFM);
  - o Deelname aan de stichting vrijwillig is;
- voor het afdekken van niet-verzekerbare risico's een voorstel voor de oprichting van een waarborgfonds in voorbereiding is, waarvoor eveneens de oprichting van een separate stichting noodzakelijk is;
- de formele oprichting van de Stichting Risicobeheer zo spoedig mogelijk volgt en dat ter voorbereiding hierop ondertussen zoveel mogelijk voorbereidingen worden getroffen, zoals de voorbereiding van de vergunningsaanvraag bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM);

- de raden van de inliggende gemeenten in de gelegenheid zijn gesteld om hun wensen en bedenkingen ten aanzien van deelname aan de stichting kenbaar te maken;

besluit:

- tot oprichting van en deelname aan de Stichting Risicobeheer Veiligheidsregio's, die namens de veiligheidsregio Hollands Midden in ieder geval ondersteuning biedt bij de afhandeling van ongevallen en de gezamenlijke inkoop van een ongevallenverzekering, gehoord hebbende de gemeenteraden.

Alphen aan den Rijn, 18 november 2021,

H.J.J. Lenferink
Voorzitter

J.J. Zuidijk
secretaris

De gemeenteraden van de deelnemende
VRHM-gemeenten

Bezoekadres

Rooseveltstraat 4a
2321 BM Leiden

Postadres

Postbus 1123
2302 BC Leiden

Datum: 19 november 2021	Telefoon: 06 19 57 21 76	Bijlage: 1
Ons kenmerk:	E-mail: brigit.achten@gmail.com	
Uw kenmerk:	Onderwerp: Wensen en bedenkingen Stichting Risicobeheer	
Uw brief van:		
Contactpersoon: Brigit Achten	Graag bij correspondentie kenmerk en onderwerp vermelden.	

Geachte gemeenteraad,

Op 4 oktober jl. heeft het Veiligheidsberaad, het overlegorgaan van de 25 voorzitters veiligheidsregio, mede op advies van de Bestuurlijke Advies Commissie Brandweer het principebesluit genomen tot het oprichten van een stichting Risicobeheer, die veiligheidsregio's adviseert op het thema risicobeheer rondom ongevallen en schade en voor de veiligheidsregio's verzekeringen inkoop.

Het algemeen bestuur van uw veiligheidsregio is bevoegd tot het oprichten van een stichting indien de gemeenschappelijke regeling in deze mogelijkheid voorziet en dat in het bijzonder aangewezen moet worden geacht te zijn voor de behartiging van het daarmee te dienen openbaar belang. Voorts wordt het besluit niet genomen dan nadat de raden van de deelnemende gemeenten een ontwerpbesluit is toegezonden en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het algemeen bestuur te brengen. Dit is op basis van artikel 31a, lid 2 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

De gemeenschappelijke regeling van Veiligheidsregio Hollands Midden voorziet in de mogelijkheid tot het oprichten van een privaatrechtelijke rechtspersoon. Hieronder licht ik u toe waarom de oprichting van deze stichting wordt geacht bijzonder aangewezen te zijn van het daarmee te dienen openbaar belang.

Huidige situatie

De Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio's (RCDV) is enige tijd aan de slag met het thema 'Goedwerkgeverschap na dienstongevallen'. Ten tijde van de regionalisering van de brandweer zijn de aanspraken bij ongevallen, zoals die golden bij de gemeentelijke en regionale brandwerven via nieuwe verzekeringspolissen samengevoegd. Hierbij is veelal geen bewuste afweging gemaakt rondom aanspraken bij ongevallen.

Als gevolg van een aantal interne en externe ontwikkelingen is een toenemend bewustzijn bij veiligheidsregio's ontstaan over de aard en hoogte van aanspraken van medewerkers als gevolg

van ongevallen tijdens het werk. Dit bewustzijn is de afgelopen jaren gegroeid door een toenemende onderlinge samenwerking van veiligheidsregio's op dit vlak. In de loop der tijd bleek dat de dekking van de ongevallenverzekering niet in alle gevallen (meer) aansloot bij de verwachting die zowel de veiligheidsregio als ook de medewerker hadden. Veelal spitst zich dit toe op de vraag of aan alle elementen van ongevalsdefinitie is voldaan, terwijl de medewerker evident letsel heeft opgelopen tijdens zijn werk. Daarnaast is sprake van een 'verharding' van de verzekeringsmarkt, hetgeen inhoudt dat het aantal aanbieders afneemt, premies stijgen en voorwaarden versoberd worden met als gevolg dat de verzekerbaarheid onder druk komt te staan. Dit alles heeft bijgedragen aan de gedachte dat verzekeren 'slechts' een van de mogelijke opties is om financiële risico's als gevolg van schade bij ongevallen op te vangen. In feite is daarmee de stap gezet van 'verzekeringsdenken naar risicodenken'. Ook is de stap van 'verzekeringsdenken naar het denken in aanspraken': niet de verzekering, maar de aanspraak dient leidend te zijn voor de medewerker.

Daarnaast is gebleken dat de verzekeringsfunctie binnen de veiligheidsregio's veelal kwetsbaar is ingevuld door 'eenpitters' met beperkte formatie en beperkte kennis en ervaring. Door onderling samen te werken en verbindingen te leggen met externe expertise in bestuurlijke context kan deze kwetsbaarheid worden verminderd.

Om invulling te geven aan deze uitdagingen is de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV) het Project Risicomanagement & Verzekeringen gestart om via landelijke samenwerking, antwoord te vinden op bovenstaande ontwikkeling. Kort gezegd is het de bedoeling om:

- Landelijk te komen tot één set van aanspraken bij dienstongevallen
- Het collectief inkopen van één ongevallenverzekering (voor verzekerbare aanspraken);
- Een waarborgfonds op te richten om een oplossing te bieden voor (in ieder geval) de niet-verzekerbare aanspraken;
- Het oprichten van een (landelijk) expertisebureau dat kan adviseren en bemiddelen;
- Het aangaan van strategische samenwerkingsverbanden, w.o. met de VNG.

De voorliggende brief gaat over de stap op te komen tot een stichting risicobeheer. De aangewezen rechtsvorm voor het expertisebureau risicobeheer is een stichting. Deze stichting behoeft bovendien een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten (AFM).

Toekomstige situatie

De veiligheidsregio's hebben straks een gezamenlijk expertisebureau risicobeheer waarmee zij collectief een ongevallenverzekering kunnen inkopen en deze schades kunnen afwikkelen. Op termijn kunnen ook andersoortige risico's door dit expertisebureau worden opgepakt en vindt ook de schadebehandeling centraal plaats. Hiermee ontstaat een professionele organisatie die invulling geeft aan het risicobeheer van de veiligheidsregio's. Het expertisebureau risicobeheer heeft bovendien samenwerkingsverbanden afgesloten met soortgelijke organisaties, zoals VNG Risicobeheer en Verzekeringsbedrijf Groot Amsterdam om het initiatief waar mogelijk te versterken. Deelname aan het expertisebureau risicobeheer is vrijwillig.

Naar verwachting levert de samenwerking behalve een efficiency- en kwaliteitsslag op termijn ook een besparing op door één gezamenlijke inkoop van de ongevallenverzekering en het collectief afhandelen en registreren van schades.

Privaatrechtelijk

Voor de activiteiten van het expertisebureau risicobeheer is een vergunning van de Autoriteit Financiële Markten (AFM) vereist. Dit vloeit voort uit wet- en regelgeving over het adviseren en bemiddelen rondom verzekeringen. Deze vergunningsplicht heeft tot gevolg dat het oprichten van

een privaatrechtelijke rechtspersoon noodzakelijk is. Het is niet mogelijk om deze activiteiten onder te brengen bij een veiligheidsregio of een andere rechtspersoon. Hier liggen drie overwegingen aan ten grondslag:

1. Het is de verwachting van juridisch experts dat de AFM niet akkoord gaat met het onderbrengen van deze activiteiten bij een rechtspersoon met andersoortige activiteiten;
2. Het samenvoegen van de activiteiten van het expertisebureau met de werkzaamheden van een veiligheidsregio leidt tot aansprakelijkheidsrisico's voor de veiligheidsregio's;
3. Het expertisebureau is wettelijk verplicht om een beroepsaansprakelijkheidsverzekering af te sluiten. Net als de AFM zal de beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar bedenkingen hebben bij het samenvoegen van activiteiten.

Stichting

De aangewezen rechtsvorm voor deze samenwerking is een stichting. De keuze voor de stichting is afgeleid van het reeds gegeven advies over de rechtsvorm voor een waarborgfonds. Dit fonds is bedoeld voor het in gezamenlijkheid dragen van niet-verzekerbare risico's. Dit heet 'verzekeren' en is daarmee een activiteit die een vergunning van De Nederlandse Bank (DNB) vereist. Er kan echter voor het fonds een beroep worden gedaan op een vrijstelling van deze vergunningsplicht. Hierbij is het dan wel van belang dat geen sprake is van een winstoogmerk. Dat maakt dat gekozen moet worden tussen de rechtsvorm 'stichting' en de rechtsvormen 'onderlinge waarborgmaatschappij'. Dit laatste is een bijzondere verenigingsvorm. Gelet op de wens voor een lichte structuur wordt voor het *waarborgfonds* een stichting beoogd (een vereniging is in dat opzicht veel omvangrijker). Om de activiteiten van het *expertisebureau* hierop te laten aansluiten ligt een stichting eveneens voor de hand. Hiermee wordt geen zwaardere structuur opgetuigd dan strikt noodzakelijk is.

Vervolg

Wat volgt is een waarborgfonds, dat eveneens een (separate) stichting dient te zijn. Dit fonds beoogt een financieringsoplossing te zijn voor in ieder geval niet-verzekerbare risico's. Naar verwachting is een voorstel hierover in de eerste helft van 2022 gereed, waarna ook voor dit fonds een voorstel voor een soortgelijke procedure volgt.

Het is niet mogelijk om de oprichting van beide stichtingen tegelijkertijd voor te leggen als gevolg van de beperkte tijd die resteert tot aan de einddatum van de ongevallenverzekeringen van de veiligheidsregio's. Aangezien voor het invullen van het expertisebureau risicobeheer een aantal extra stappen moet worden gezet, zoals de aanvraag van een vergunning bij de AFM en het bemensen van deze organisatie is ervoor gekozen om eerst te komen tot de oprichting van het expertisebureau.

Verzoek

Gelet op het bovenstaande verzoek ik u hierbij om eventuele wensen en bedenkingen ten aanzien van de oprichting en deelname aan de stichting risicobeheer veiligheidsregio's kenbaar te maken. Graag ontvang ik uw reactie binnen 6 weken na toezending van deze brief.

Met vriendelijke groet,
Namens het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Hollands Midden,

H.J.J. Lenferink
Voorzitter

J.J. Zuidijk
secretaris